

✧ MARIEL AHO

✧ KAIPUUN
✧ KYLMÄ
SYLI

Kaipuun kylmä syli

Mariel Aho

KAIPUUN KYLMÄ SYLI

© 2023 Mariel Aho

Kustantaja: BoD - Books on Demand, Helsinki, Suomi

Valmistaja: BoD - Books on Demand, Norderstedt, Saksa

ISBN: 978-952-80-6934-8

1. LUKU

Siinä seiso i vaaleanvihreä, isokokoinen puuhökkeli, siinä mäenharjanteella. Se näytti kyllä aivan asumiseen kelpaavalta, sillä eihän Kainuun takametsissä niin nuukaa ollut, miltä joku talo näytti ulkoapäin. Mutta remonttia se olisi kaivannut. Katon reunalaudoitus oli tumman homekerroksen laikuttama ja räystäskourut roikkuivat. Seinistä oli maali pahasti hilseillyt, ja ikkunanpuitteista se oli kulunut kokonaan pois. Ikkunapelleistä ja ikkunanpuitteista ei voinut kuin arvailla minkä väriset ne olivat joskus olleet.

Kunnostamista olisi riittänyt viikkotolkulla, mikäli talonväki olisi niin päättänyt, mutta syystä tai toisesta he antoivat kaiken olla ennallaan. Jykevältä se kiviperustukselle rakennettu talo kuitenkin näytti, ja kaikessa ru joudessaan miltei hellyttävältä. Nimeltään se oli lyhykäisest i Särkkä.

Vastapäätä taloa seiso i harmaatiilinen, moni-ikkunainen navetta, jonka kylkeen oli rakennettu läsiiveksi lautarakenteinen liiteri.

Kookkaiden rakennusten välissä jökötti pikkuinen, haalistunut kelovaja, joka oli itsensä isännän polttopuiden säilytystä varten rakentama. Sen takana kasvoi tiheää metsää, mutta muilta reunoiltaan tontilta näkyi varsin avaraa maisemaa. Talon takaa alkoi loiva rinne, jossa kasvoi harvakseltaan korkeita mäntyjä ja taivastapuhkovia kuusia, ja taustalla näkyi koko pitäjän suurimmaksi mainittu vesialue Hautajärvi.

Kelovajan vierestä pääsi suoraan koivua ja muuta lehtipuuta kasvavaan tiheikköön, sinne oli muodostunut juuri havaittavissa oleva polku. Jonkun matkaa piskuista polkua rämmittyään satunnainen kulkija tuli laajalle hakkuuaukealle, jossa ylösalaisin törröttävät puunjuurakot olivat kuin makaavia hirviä. Runsaan varvikkokasvuston ja puunkantojen väleistä sojotti hentoja koivun, männyn ja kuusen alkuja. Siellä olivat seudun parhaat puolukka-apajat.

Syrjäiseltä särkältä kuului milloin mieletön kolske ja pauke, milloin moottorisahan äkäinen jurina, joka jatkui kunnes pimeys laskeutui karujen maisemien ylle. Joskus talon ikkunoista loistivat valot ja sieltä raikui kovaääninen musiikki pitkälle yöhön.

Huhun mukaan talon tunnelma oli ihmeellinen sekoitus vanhoja perinteitä ja nykyaikaa, ja siellä saattoi aistia niin noituuden kuin

kristillisen rauhankin läsnäolon. Saman katon alla viihtyivät sielunvihollinen ja haamu, raamattupinot ja hyväntahtoiset henget. Joillekin ison talon ummehtuneelta tuoksuvat huoneet olivat kiusanteon tai koston tyyssija, toisille taas pelon ja kauhistuksen paikka. Mutta kuka talossa sinnitteli pitkään, tottui ylikuonnollisiin ja poistui talosta rohkeampana kuin koskaan.

Särkän talo oli valmistunut juuri ennen talvisotaa, ja se oli alkuun varjeltunut pommituksilta vain siksi, ettei uudisrakennus ollut vielä näkynyt kartoissa. Talon tuleva isäntä oli aloittanut talon pystytyksen hyvissä ajoin ennen rakennusluvan myöntämistä, eikä ollut malttanut odottaa tärkeiden kunnanherrojen päätöksiä, vaan halunnut saada perheelleen katon pään päälle joutuin. Perhe ei ollut lähtenyt evakkoon ajoissa, ja lopulta oli ollut liian myöhäistä lähteä.

Joukko suomalaisia sotamiehiä oli ollut kortteeria pitämässä juuri Särkän talolla. Talo sopi siihen täydellisesti, koska ei ryssä siitä mitään tiennyt. Siinä oli sitten tullut jotain käsirysyä, kun talo oli täynnä hermostunutta väkeä, ja lopulta oli käynyt niin, että talon nuori emäntä oli saanut suomalaissotilaan kivääristä vahingonlaukauksen päähänsä. Talon ensimmäisen pariskunnan yhteinen elämäntaival oli siis jäänyt lyhyeksi.

Sittemmin vihollinen oli saanut selville, että Särkällä oli asuinrakennus, ja alkanut pommittaa sitä. Itse talo oli säästynyt tykistötulen osumilta, mutta yksi pommi oli osunut lähelle; yksi pihan reunalla kasvavista paksurunkoisista männyistä oli keskeltä poikki.

Sotien jälkeen talolla oli ollut peräjälkeen neljät eri omistajat, mutta jokaisen taloa isännöineen pariskunnan avioliitto oli ennemmin tai myöhemmin ajautunut karille. Talon nykyisen isännän Daniel Pääkkösen kolmas vaimo oli lähtenyt omille teilleen jo kaksi vuotta sitten, joten Särkän tilan huono-onninen historia oli taas saanut jatkoa.

Pääkkösen omistamaa Särkkää ympäröi mystinen ilmapiiri, sillä uskovainen isäntä oli nähnyt, miten legioona piruja oli uhannut taloa ulkoapäin. Sisällä liikuskelevien enkeleiden ansiosta nämä eivät olleet kuitenkaan päässeet sisälle, vaan olivat joutuneet luovuttamaan vallan taivaallisille joukoille. Se tarkoitti sitä, että rauha oli se, joka lopulta ympäröi taloa.

Ei Daniel ollut talon historiasta koskaan mitään piitannut, koska oli kaikenlaisiin outouksiin tottunut jo aikoja sitten. Hän piti niitä sangen arkipäiväisinä ja vähäpätöisinä, ja ne saivat hänet korkeintaan kohauttamaan olkapäitään. Jumala oli kuitenkin se, joka pahankin voimia hallitsi.

Omalaatuiselle ukolle Särkkä olikin nimenomaan rauhan tyyssija. Koti, johon hän täällä maallisessa elämässä oli kiintynyt, ja jossa hän halusi asua hamaan loppuun saakka. Siitä asiasta hän oli saanut ilmestyksen jo vuosia sitten; hän asuisi Särkällä aina siihen hetkeen asti, kun Jeesus tulisi noutamaan omansa maan päältä.

Välillä Särkkä ympäristöineen oli paksun savun peitossa, kun ukko poltteli vanhaa sohvaa tai itse rakentamaansa tervahautaa jossain kauempana tontilla. Silloin savu tuoksui hyvältä.

Pihapiiriä ympäröivä nurmi oli kasvanut puolimetriseksi heinikoksi, ja sen seasta törrötti ohuita pajun ja koivun taimia. Viikatteella Daniel niitti heinikot kerran, pari kesässä. Pihan oheneva sepelikerros oli aikaa sitten päästänyt lävitseen vahvat pihasaunio- ja voikukkakasvustot, ja se ruohottui vauhdilla. Kaikenlaisia kapineita, renkaita ja muuta roinaa oli pitkin pihamaata ja tonttia.

Kiinteistön turmiollinen tila johtui ehkä juuri siitä, että viimeisin talonemäntä oli lähtenyt kaksi vuotta sitten, eikä muilla asukkailla ollut taitoja pitää järjestystä yllä. Talon muut asukkaat olivat Danielin pojat Tom ja Petteri, hänen ensimmäisen avioliittonsa hedelmät. Tom oli vasta neljätoistavuotias, ja

keskimmäinen poika Petteri oli jo nuori aikuinen. Vanhin poika Tino oli täysi-ikäiseksi tultuaan muuttanut Savonlinnaan. Pääkkösen pitkäaikainen liitto poikien äidin Anitan kanssa oli päättynyt katkeraan eroon jo silloin, kun Tom oli ollut pieni, taaperoikäinen vauva.

Syrjäseudulla kun asui, Pääkkönen oli todennut vaimon hankkimisen olevan kovin työlästä puuhaa. Ensimmäisen eron jälkeen hän oli kokeillut kaikkia mahdollisia keinoja löytää itselleen emäntä, ja tutkinut seuranhakupalstoja aina ulkomaita myöten, mutta noiden naimakauppojen luotettavuudesta hän ei ollut koskaan oikein vakuuttunut. Hän luopui yrityksistä löytää vaimo ulkomailta, kun vaimoehdokkaat alkoivat vaatia rahaa matkustaakseen Suomeen.

Internetin ihmeitä tekevä vaikutus alkoi kuitenkin heijastua voimakkaasti hänen naissuhteisiinsa, ja seuranhakemisen helppous teki hänestä jopa hiukan huolimattoman. Kului useita vuosia Pääkkösen seurustellessa eri naisten kanssa milloin paremmalla, milloin huonommalla menestyksellä, kunnes hän vihdoin sai astella toistamiseen avioliiton satamaan. Mutta liitto Hannele Siikaisen kanssa jäi kovin lyhyeksi kestätyään vain vaivaiset puoli vuotta.

Vuoden kuluttua toisesta avioerosta vietettiin Särkällä jo Pääkkösen kolmansia häitä. Kolmas vaimo oli nimeltään Birgitta Puputti. Kyseinen avioliitto kesti ruhtinaalliset neljä vuotta, mutta senkin päädyttyä eroon alkoi hiipua Danielin toivo paremmasta täällä maallisissa. Sillä tätä kolmatta eroa hän ei enää tahtonut kestää. Neljättä vaimoa hänellä ei näköpiirissään ollut, nämä viikonloppuvierailijat kun olivat yleensä sellaisia kevytkenkäisiä maailmannaisia, ettei niistä tolkkua emäntää saisi.

Särkän Ukoksikin kutsuttu, ulkona viihtyvä takametsäläinen oli myös hieman kylähullun maineessa. Ihmekös tuo, sillä niin kauan kuin mies oli Särkän tilaa isännöinyt, oli elämänmeno tilalla ollut hyvin värikästä. Lisänimestään tämä korven kasvattama sitkeä kanto ei ollut moksiskaan, vaan oli siitä pikemminkin ylpeä. Koska hänen mielestään sana hullu viittasi älykkääseen henkilöön, oli se otettava kohteliaisuutena.

Toisaalta Daniel oli harras uskovainen, olipa ennen saarnamiehenäkin maakuntia kiertänyt. Paljakan korpi oli hänen turvapaikkansa ja metsäalttarinsa, ja siellä jos missä hän tunsi olevansa lähempänä Jumalaa.

Hän vietti monia öitä valvoen yksin isossa talossaan. Silloin kun elämä tuntui erityisen raskaalta, hän sävelsi ja sanoitti hengellisiä lauluja, joita hänellä oli valmiina jo liki sata kappaletta.

Rakkauslaulujakin hän tuli silloin tällöin tehneeksi, niitä hän lauleskeli eron tuskaansa, tai vain osoittaakseen rakkauttaan senhetkisellem kumppanilleen.

Hänen ystäväpiirinsä oli kaventunut huomattavasti niistä ajoista, jolloin hän vielä oli terve ja toimi seurakunnan paimenena, silloin selkään taputtelijoita riitti ja naisetkin tykkäsivät. Toisin olivat asiat nyt, kun terveys ja taloudellinen tilanne olivat ajautuneet huonoon jamaan, ja tukijoiden joukko oli kutistunut muutamaa hyväntahtoiseen uskovaiseen.

Muistoja epäonnistuneista avioliitoista ja parisuhteista oli jo kertynyt liikaa, ja se teki hänet välillä epätoivoiseksi, mutta jaksoi hän vielä sentään rukoilla, kun hätä oli suurin. Hän pyysi vaimoa, sillä ihon ikävää hän ei enää kauaa kestäisi.

Näkymä tietokoneen ruudulla vaihtui tiuhaan, kun hän vertaili kumppania etsivien naisten profiileja. Kiinnostus vastakkaiseen sukupuoleen ja ankara laskelmointi vaihtoehtojen paremmuudesta sai miehen tummat silmät kiilumaan. Hän tuijotti kasvot jähmettyneinä vaaleatukkaisten Elisan vakavavilmeisiä kasvoja näyttöpäätteen ruudulla, ja selasi sitten profiileja uudelleen edestakaisin. Hän tutki kuvia tarkasti, mutta palasi aina uudelleen samaan profiiliin, kunnes oli valmis tekemään kompromissin. Hän valitsisi totisen Elisan.

2. LUKU

Elisa Pajamaan ensimmäinen avioliitto, jonka hän oli solminut Antti Kuuselan kanssa vuonna 1996, oli päättynyt yhdeksän yhteisen vuoden jälkeen, ja hän oli muuttanut lapsineen Järvenpäästä takaisin kotiseudulleen Hämeeseen. Erotessaan hän joutui tekemään siihenastisen elämänsä raskaimman päätöksen, mutta lasten takia hän sen teki, sillä Antin suhtautuminen hänen ensimmäisessä avioliitossa syntyneisiin lapsiinsa oli muuttunut vuosien saatossa huonompaan suuntaan.

Eron jälkeen hänen elämässään seurasi vaikea jakso; kahdeksan vuoden yksinhuoltajuus, ja vasta noiden vuosien jälkeen hänestä alkoi tuntua, että elämästä puuttui jotain hyvin olennaista. Yksinäisyys nimittäin vaivasi häntä siitä huolimatta, että hänellä oli seuranaan lapset, ja hän kaipasi vierelleen vertaistaan aikuista kumppania, joten hän päätyi etsimään ihmissuhdetta internetin deittipalstoilta tositarkoituksella.

Oli jo vuosi 2015, eikä Elisa ollut vielääkään löytänyt itselleen uutta elämänkumppania. Hän oli lähemmäs viisikymppinen ja

vartaloltaan melko sopusuhtainen naisihminen, etenkin kun oli edellissyksynä laihduttanut viisitoista kiloa, mutta iän puolesta kumppanin löytämisellä alkoi jo olla kiire. Ainakin jos aikoi täysijärkisen kumppanin rinnalleen löytää. Ulkonäköönsä hän suhtautui hieman vähätellen, sillä hän olisi halunnut olla hieman pienikokoisempi. Lievän tyytymättömyyden hän uskoi juontavan juurensa lapsena koetusta alemmuudentunteesta, kun perheenjäsenet olivat joskus kutsuneet häntä Iso-Iitaksi, leikillään tietenkin. Joka tapauksessa hän oli kiitollinen niistä hyvistä ominaisuuksista, jotka oli Luojalta lahjaksi saanut, olihan hän saanut herttaisen luonteenkin. Ja kaiken muun lisäksi perusteellisen kristillisen kotikasvatuksen, jota hän oli viime aikoina alkanut erityisesti arvostaa.

Positiivisen asenteensa ja rauhallisuutensa ansiosta hän oli oppinut säilyttämään malttinsa tilanteessa kuin tilanteessa, mutta löytyi häneltä temperamenttiakin. Hänen luonteensa oli sellaista laatua, että innostuttuaan jostain hän laittoi itsensä kokonaan peliin, eikä hän unelmistaan kovin helpolla luopunut.

Elisan kotikylä Kuittila oli Hämeenlinnan lähistöllä sijaitseva pieni taajama keskiaikaisine kivikirkkoineen ja yksine kauppoineen. Hän oli muuttanut sinne tyttärensä Sofian kanssa edellisen vuoden keväällä. Kuittilaan muutto oli tuntunut

luontevalta vaihtoehdolta, asuihan siellä jo ennestään hänen veljensä Jarkko, joka oli kolmissakymmenissä. Ja toisekseen, asunto oli rivitalon päätyhuoneisto, johon kuului myös oma pikku puutarha takapihalla. He saivat seinänaapurikseen Elisaa parikymmentä vuotta nuoremman Katjan, joka oli kahden pienen lapsen äiti. Heti muuttopäivänä Katja oli toivottanut heidät tervetulleiksi taloon, ja ikäerosta huolimatta Elisasta ja Katjasta oli tullut pian hyvät ystävät.

Tähänastiset pari treffeillä käyntiä eivät olleet johtaneet mihinkään, mutta ei Elisa kuitenkaan ollut vielä luopunut toivosta. Somessa ja deittisivustoilla tuntui vain olevan liikkeellä paljon huijareita. Eräänkin huonosti päättyneen kumppanin etsintäyrityksen, jonka tiimoilla hän oli mennyt sokkotreffeille Pasilan asemalle, hän halusi unohtaa mahdollisimman pian. Siihen tarjoutuikin pian oiva tilaisuus.

Eräänä keväisenä huhtikuun päivänä kun Sofia oli lähtenyt isänsä luokse Järvenpäähän viikonloppua viettämään, Elisa kutsui Katjan kahvikupposelle.

– Et arvaa mitä olen suunnitellut! hän hihkaisi ennenkuin Katja oli edes päässyt istumaan.

– No mitä? Katjan silmät pyöristyivät ja hän kohautti kulmakarvojaan.

– Aion lähteä Kainuuseen illalla! Tapasin netissä erään miehen, Elisa sanoi hymyillen. – Hän on nimeltään Daniel Pääkkönen, ja asuu Nuottajärvellä.

Elisan ääni kuulosti itsevarmalta, sillä hän oli lähtemisen kanssa tosissaan.

– Herran pieksut, mikä se sellainen paikka on! Eikös se ole jossain aivan korvessa? Katja sanoi ja siemaisi kahviaan ihmetellen.

– Se Häkinsalmi, jossa hän tarkkaan ottaen asuu, on mitätön pikkukylä Nuottajärven kunnassa, mutta autollahan sinne pääsee! Elisa tokaisi iloisesti. – Äläkä nyt hämmästy, mutta olen lähdössä jo tänä iltana.

Katja heilautti päätään niin, että hänen platinanvaaleat hiuksensa lennähtivät puolelta toiselle.

– Okei, olet siis lähdössä täysin vieraan miehen luo jonnekin syrjäseudulle? hän sanoi vakavana. Hän oli huolestunut Elisan kuukausia kestäneestä alakuloisuudesta, joka oli saanut alkunsa siitä, mitä tämän pikkuveljelle Jarkolle oli tapahtunut juuri ennen joulua.

– Minulla on jotenkin luottavainen olo, eikä mitenkään pelota lähteä. Vaikka onhan se tietenkin tosi jännää, Elisa sanoi antamatta Katjan vastahakoisuuden vaikuttaa itseensä.

Vuosia sitten eronnut Elisa Pajamaa löytää internetin deittipalstalta miehen ja lähtee tätä tapaamaan Häkinsalmelle, Kainuun syrjäisimpään korpikylään. Metsän keskellä vaatimattomissa oloissa asuva Daniel Pääkkönen on erikoinen ja moniulotteinen persoona, ja kaiken lisäksi taiteilija, joten Elisalle on tiedossa runsaasti haasteita. Hän ihastuu Danielin lisäksi koko Särkän ränsistyneeseen maatilaan, ja siihen, miten Kainuussa kaikki on niin erilaista kuin hänen kotipuolellaan Hämeessä.

Elisa saa olla varpaillaan milloin taloon tunkeutuvan hiipparin, milloin lähitienoolla perimätiedon mukaan vaeltavien aaveiden takia. Lupaavasta alusta huolimatta Elisan ja Danielin välille ei synny tasapainoista suhdetta, vaan tunteet ja tilanteet vaihtuvat tiuhaan tahtiin elämän heitellessä pariskuntaa eri suuntiin.

Vaikka rakkaudenkaipuu pitää Elisaa tiukasti otteessaan, hän kokee vaikeuksien keskellä saavansa apua ylhäältä, ja usko onkin yksi kirjan keskeisistä teemoista.

BoD

9 789528 069348